

Z Dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez poc-
zty: kwartalnie 4 zł.;
miesięczne 1 zł. 40 cent.
Z pocztą kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 12. kwietnia.

Z Berlina piszą do „*Indep. belge*“, że własnoręczne pisma Cesarza Alexandra do Cesarza Austriackiego i do Króla Pruskiego nie są najniejbardziej jednakoformy, chociaż osnowa obudwu ma być ta sama. List do Króla Pruskiego ma być serdeczny, zaś do Cesarza więcej dyplomatyczny. W obudwu jednak zawarte jest życzenie, ażeby unikano wojny. Z drugiej strony donoszą z Paryża, że p. Bidberg, poseł rosyjski w Paryżu oświadczył w obec pana Drouyna de Lhuys, że kwestya Księstw jest sprawą europejską.

Ajuntura Bullier przynosi w korespondencji z Berlina doniesienie, że gabinet pruski ma wkrótce wyprawić depezę do Wiednia, która ma zawierać propozycje: względem stanowczego uregulowania stosunków w Księstwach. Równocześnie ma rząd pruski przedsięwziąć potrzebne środki wojskowe, by przystąpić niezwłocznie do wykonania projektu, jeżeli przyjęty zostanie w Wiedniu, albo też rozpocząć kroki nieprzyjacielskie przeciw Austrii, jeśliby projekt został odrzucony.

Co do uzbrojeń pruskich nadeszły znowu świeże szczegóły. Z Glogawy donoszą pod dnem 8. b. m.: Z dniem dzisiejszym stanęły już wszystkie pułki piechoty 9tej dywizji w pogotowiu do wojny. Drugi batalion szląskiego pułku fizylierów Nr. 38 odechodzi dziś zrana na Bunzlau, gdyż w Glogawie zaczyna już zbywać na kwaterach, i ponieważ tutejsze i tak coś biedne mieszczaństwo nie ma być zanadto obciążone kwaternikiem. Z tej samej przyczyny opuszczają też temi dniami miasto 3 baterie szląskiego pułku artylerji polowej Nr. 5. — Z Grotthau donoszą z tego samego dnia: Od roku 1850 niezapamiętano tu tak wielkiego ruchu wojska jak teraz, codziennie przejeżdżają długie pociągi z wojskami i kołmi z Briegu do Neisse. Dn. 4go k. m. przewieziono do 1800 ludzi, a dotąd trwają ciągle jeszcze transporty.

O Elektoracie Heskin i Hanowrze wiedzą już teraz stanowczo w Berlinie, że obadwa te średnie państwa porozumiały się na przypadek rozpoczęcia akcji związkowej, ażeby stanąć po stronie Austrii. Ta postawa dwóch państw pomniejszych nie może wprowadzić zniweczyć planów pana Bismarka, ale może przecież pomieszać cokolwiek szyki jego stronnicstwa.

Do rozmaitych podań o układach między Prusami i Włochami dodaje jeden z dzienników paryzkich, że rząd włoski był uwiadomiony o odwiedzinach Księcia Adalberta, admirała i naczelnego komendanta pruskiej marynarki, w Spezzji. Książę, który bawi teraz w Nicey, podróżuje pod przybranym nazwiskiem „hrabiego Ravensberga“, i chce incognito zwiedzać porty włoskie. Dwa okręta pruskie miały przed odjazdem na północ Europy przybyć do Liwurny i Spezzji i upatrują w tem zamiar zbliżenia marynarki obudwu krajów.

Publicyści angielscy zaczynają uważać stan rzeczy w Niemczech za niezmiernie groźny, a wojnę za nieuniknioną prawie. Tak sądzi między innymi „*Saturday Review*“, podług której mowa i postępowanie Austrii tak są rzetelne spokojne, jak tylko być mogą. „A jednak — powiada dalej — zład to pochodzi, że mimo to przewidują już bliską wojnę? Odpowiedź na to taka, ponieważ Prusy wyraziły zamiar przyłączenia Księstw, i ponieważ Prusy muszą ustąpić, jeżeli pokój ma być utrzymany. Jeżeli utrzyma się *status quo*, będą uważać to w całych Niemczech za zwycięstwo Austrii i związku.“

Także „*Economist*“ sądzi, że sytuacja jest bardzo wojenna, i motywuje zdanie swoje temi słowy: „Prusy obstają przy swoim postanowieniu przyłączenia Księstw. Wojna lub pokój zawisły od Prus. Austrija pewnie nie będzie atkować, i jeżeli Prusy nieuczynią żadnego kroku, będzie to położenie trwać dalej, dopokąd nie zmieni go jakiś całkiem nowy wypadek. Zważywszy wszystko, jest bilans prawdopodobieństwa za wojną.“

Daily Telegraph znowu zapuszcza się w rozumowania o prawdopodobnej polityce Włoch w czasie wojny. „Ludzie — powiada — którzy długo żyli we Włoszech, utrzymują, że żadne ministerstwo włoskie, któreby się wahało w razie wojny iść z Prusami, nie utrzymałoby się nawet 14 dni. Wątpimy jednak bardzo, czy Cavour nie byłby zdołał powstrzymać zapalonych ziemków swoich od wszelkiego czynnego udziału, czy to po stronie austriackiej czy też pruskiej. Jeśliby przy pierwszym starciu się wojsk austriackich i włoskich odnieśli zwycięstwo, co jest prawdopodobnem, obrońcy czworoboku fortecznego, nateczas wątpić potrzeba, czy słaby budynek solidarności narodowej nie rozsypałby się w gruzy, czy Wiktor Emanuel nie zostałby zarazem odparty od Mantuy i Werony i pozbawiony swoich posiadłości w Neapolu i w Sycylii. Z drugiej zaś strony mogłaby łatwo neutralność w razie wojny nie-

mieckiej stać się podstawą lepszego porozumienia między dworami w Wiedniu i we Florencji.“

Nadzieje utrzymania pokoju otwiera berlińska korespondencya dziennika *Times* z 3. b. m., w której po raz pierwszy przedstawiony jest upadek teraźniejszego systemu jako możliwość, a nota austriacka z 31. marca nazwana jest dziełem mistrzowskiem.

Telegram z Paryża z 10. b. m. donosi, że wszystkie dzienniki przyjęły pruski wniosek względem reformy związku z największym niedowierzaniem i z ironią. *Temps* powiada, jeżeli Bismark chce zaprowadzić powszechne prawo głosowania, niechaj zaprowadzi je najprzód w Księstwach.

Pan Thiers gotuje się znowu do walki przeciw wolnemu handlowi. Słychać, że przy debacie nad marynarką handlową zamierza on wystąpić z wielką mową na korzyść protekcyjistów.

U Lorda Russella odbył się 11go b. m. *meting liberalistów* i wypadł bardzo pomyślnie. Rząd ma wszelką nadzieję, że wkrótce przeprowadzi drugie czytanie bilu reformy.

Jak się dowiaduje „*Presse*“ z wiarogodnego źródła, pozostanie konferencya w sprawie Księstw Naddunajskich tak długo odroczoną, dopokąd dalsze zmiany rzeczy w Księstwach nie będą konieczne wymagały nowego jej zebrania się. A chwila ta może wkrótce już nadejść. Jak bowiem piszą temu dziennikowi z Bukaresztu, oczekują tam wkrótce nowego wybuchu i sądzą, że ponieważ wybory do nowej izby wypadają prawie wszystkie na korzyść partyi skrajnej, wzniesie rewolucya tę partyę do steru rządu. Szef partyi demokratycznej, bogaty właściciel dóbr Bratiano ma widoki, że przy pierwszym powstaniu ogłoszony zostanie albo Księciem albo prezydentem republiki rumuńskiej.

Stan rzeczy w Księstwach naddunajskich zdaje się obudzać wielkie obawy u rządu tureckiego, sądząc po czynności, jaką rozwija w swoich warsztatach i arsenalach, i po rekrutacjach przedsiębranych na prowincyi dla wzmocnienia armii. Żeglującym na Dunaju kapitanom okrętowym kazano zaopatrywać się w certyfikaty tureckie, że nie mają żadnych podejrzanych towarów na pokładzie. *Indep. belge*, z której przytaczamy tę wiadomość, powiada, że rozporządzenie to zostało zapewne wydane za przyzwoleniem mocarstw, gdyż rozciąga się na wszystkie bandery bez różnicy.

Ten sam dziennik donosi jeszcze o konferencyi, która miała się odbyć między dwoma pełnomocnikami prowizorycznego rządu Księstw Naddunajskich i ministrem spraw zagranicznych w Stambule. Rumuni usiłowali uszczuplić atrybucyi zwierzchnictwa, zaś Aali Basza ofiarował się przedstawić ich Sultanowi, jeżeli imieniem swego rządu zechcą zobowiązać się do przyjęcia warunków, jakieby Porta ułożyła w porozumieniu z mocarstwami opiekuńczymi ku uregulowaniu stosunków w Księstwach Naddunajskich. Na to jednak nie chcieli ci pełnomocnicy przystać w żaden sposób.

Monarchia Austriacka.

Sześćdziesiąte piąte posiedzenie Sejmu krajowego dnia 12. kwietnia 1866.

Marszałek krajowy x. Leon Sapięha zagał posiedzenie o godzinie 11½ przed południem. Obecnych posłów było 110. Ze strony Rządu: c. k. komisarz rządowy, radzca dworu pan Possinger.

Przedewszystkiem zdał Marszałek krajowy sprawę z działania deputacyi sejmowej do Najjaśniejszego Pana wysłanej z prośbą o ustanowienie kanclerstwa dla Galicyi. Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył przyjąć deputacyę bardzo łaskawie i na odczytane Mu podanie Sejmu raczył dać odpowiedź, której treść w przekładzie polskim jest następująca:

„Przyjmuję łaskawie wyrażoną mi wierność i przywiązanie „Sejmu galicyjskiego i poddam dojrzałej rozwadze prośbę objętą „adresem.“

„Przedewszystkiem wypadnie przytem dokładnie uwzględnić „te wymogi, które wynikają z kwestyi politycznej dotyczącej ogółu „monarchii i które są warunkiem harmonijnego urzędowania części „w ich stosunku do całości.“

„Sejm wszelako, którego lojalne i patryotyczne zachowanie „dostrzegłem z zadowoleniem, niech będzie pewnym ojcowskiej „przychylności, która towarzyszyć będzie Mojemu orzeczeniu.“

Odpowiedź Najjaśniejszego Pana odczytana została w Izbie najsamprzód w języku niemieckim potem w przekładzie polskim. Zgromadzenie po wysłuchaniu wydało trzykrotny krzyk: „Niech żyje!“ na cześć Monarchji.

Potem protokół ostatniego posiedzenia został odczytany i przyjęty.

Następnie odczytano pismo Jego Excelencyi ministra stanu hr. Belcredego z dnia 1. kwietnia, w którym w odpowiedzi na zawiadomienie z dnia 21. marca r. b., iż Sejm krajowy Królestwa Galicyi postanowił oznajmić Jego Excelencyi p. ministrowi stanu wyrazy podziękowania za udział jego w doprowadzeniu do skutku po-

zyczki dla zapobieżenia nędzy, uprasza J. O. Księcia Marszałka, ażeby za to zaszczytne uznanie i za ufność, na której uznanie to polega, oświadczył Sejmowi zobowiązujące podziękowanie wraz z zapewnieniem, że Jego Exc. pan minister stanu uważa za jeden z swoich najpierwszych obowiązków popieranie dobra i interesów kraju i najsilniejsze wspieranie usiłowań Sejmu w tej mierze.

Oświadczenie to Jego Excelencyi ministra stanu przyjęte zostało żywymi oklaskami.

Dalej odczytano pismo c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 8. kwietnia r. b. z uwiadomieniem, że Jego c. k. Apostolska Mość najwyższemu postanowieniem z dnia 1. kwietnia r. b. raczył najmiłośliwiej dać najwyższą Sankcyę ustawie uchwalonej przez Sejm krajowy nadającej dla miasta Krakowa tymczasowy statut gminny. Równocześnie rozporządzono ogłoszenie tej ustawy w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych. (Żywe oklaski).

Następnie odczytano pismo c. k. Prezydium Namiestnictwa z dn. 8. kwietnia r. b. z uwiadomieniem odnośnie do pisma z dnia 14. marca r. b. dotyczącego uchwały Sejmu bukowińskiego w sprawie reorganizacji galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, że c. k. Rząd nie może ominiąć życzenie Sejmu bukowińskiego co do ponownego osobnego wysłuchania tamtejszych właścicieli dóbr tabularnych względem projektowanych zmian statutów galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, że przeto pozostaje alternatywa, albo odrzucić reorganizację Towarzystwa kredytowego prawdopodobnie na czas dłuższy, albo przeprowadzić ją tymczasowo tylko dla Galicji i Krakowa z zachowaniem wolności przystąpienia dla właścicieli dóbr tabularnych bukowińskich z zastrzeżeniem nabytych praw osób trzecich. — Jeżeliby Sejm oświadczył się za tą ostatnią ewentualnością, to c. k. Rząd byłby gotów poprzeć u Najjaśniejszego Pana zatwierdzenie odnośnej uchwały i rozpocząłby bezzwłocznie potrzebne dalsze pertraktacje z ogólnym zgrupowaniem towarzystwa kredytowego.

Na wniosek p. Zyblikiewicza pismo to odesłane zostało do komisji i dla spraw galic. Towarzystwa kredytowego do spiesznego sprawozdania.

Posel *Hebda* otrzymał urlop 5dniowy.

Odczytano potem dalszy ciąg petycji wniesionych do Sejmu od nr. 2407 do 2502. Petycję miasta Drohobyczy o nadanie osobnego statutu gminnego odesłano na wniosek p. *Zakrzewskiego* do komisji statutów miejskich.

Przystąpiono potem do porządku dziennego.

P. *Kozłowski* przedłożył dalsze sprawozdanie komisji budżetowej co do przekazanych jej wniosków i petycji.

Nad petycją stowarzyszenia wspomagania ubogich a godnych uczniów instytutu politechnicznego w Wiedniu o udzielenie zasiłku pieniężnego, przeszła Izba stosownie do wniosku komisji do porządku dziennego.

Toż samo uchylono petycję konwentu OO. Franciszkanów w Przemyślu o wykończenie wież przy ich kościele w Przemyślu, przejściem do porządku dziennego.

Uchwałą z dnia 3. lutego r. b. odesłany został do komisji budżetowej wniosek ks. Kuryłowicza: Ażeby w gimnazjum w Buczaczu 4 wyższe klasy zaprowadzone i z funduszy krajowych udotowane zostały.

Komisja po rozpoznaniu sprawy poruczonej uznała, iż wniosek ks. Kuryłowicza zasługiwałby na uwzględnienie: gdy jednak urządzenie gimnazjów przypadnie w całym kraju przeprowadzić na podstawie racjonalnie ułożonego planu, gdy przytem bez podwyższenia dodatku do podatku zaden więcej wydatek na budżecie krajowym umieszczonym być nie może, przeto wnosi komisja: Wysoki Sejm raczy uchwalić: nad powyższym wnioskiem ks. Kuryłowicza przechodzi Izba do porządku dziennego.

Ks. *Kuryłowicz* wnosi poprawkę, ażeby Sejm tymczasowo tylko na rok szkolny 1867 celem utworzenia 5tej klasy gimnazjalnej w Buczaczu przeznaczył kwotę 1106 złr., zaś co do dalszej dotacji tej szkoły polecił Wydziałowi krajowemu zdać sprawę na najbliższej sesyi.

Za wnioskiem ks. Kuryłowicza przemawiali ks. Pawlików i p. *Koczyński*. Przeciw pierwszej części tego wniosku, lecz za odesłaniem tej sprawy do Wydziału krajowego mówili pp. *Grocholski*, *Zyblikiewicz* i *Sawczyński*.

Przy głosowaniu pierwszy wniosek ks. Kuryłowicza o udzielenie zasiłku 1100 złr. został uchylony, dalszy zaś wniosek o odesłanie tej sprawy do Wydziału krajowego został przyjęty.

Uchwałą z dnia 14. marca 1866 przesłaną została petycja mieszkańców miasta Krakowa „o przywrócenie subwencji dla teatru polskiego tamże“ do komisji budżetowej z poleceniem: „ażeby na budżecie krajowym umieszczoną została dla tegoż teatru kwota, jaka w obecnym stanie funduszy okaże się możehną, nie przechodząc sumy zł. pol. 20.000 czyli 5000 złr. w. a. jako zasiłek bezprocentowy i zwrotny wtenczas, gdy w. rząd ze skarbu państwa teatrowi polskiemu w Krakowie wróci zasiłek, przyznany mu uchwałą przez sejm krakowski w r. 1844.“

Komisja budżetowa pomimo silnego przekonania o pożyteczności teatru polskiego w Krakowie, pomimo uznania, na jakie starania dyrekcji około uprawy i podniesienia sztuki dramatycznej, a z tą języka i obyczaju ojczystego ze wszech miar zasługują; z prawdziwą przykrością znalazła się w tem smutnem położeniu, iż zmuszoną jest na teraz przedstawić wys. Izbie: że dla braku wszelkich funduszy udzielenie zasiłków dla tego, dla kraju tak

wielce pożytecznego zakładu staje się niemożliwym; zaś podniesienia dodatku do podatku nie mogłaby komisya wys. Izbie doradzać, chociażby w celu tyle dla kraju pożądanym. Ażeby jednak z jednej strony uchwale wys. Izby chociażby w części odpowiedzieć, z drugiej zaś teatrowi polskiemu w Krakowie, która bez zasiłku utrzymać się nie może, według możności przyjść w pomoc, wnosi komisya: wys. Sejm raczy uchwalić: I. Sejm wyraża życzenie, ażeby c. k. rząd zasiłek przez Sejm Rzeczypospolitej krakowskiej dla teatru polskiego w Krakowie wyznaczony, a przez skarb państwa aż do roku 1852 wypłacany, nadal uiszczać polecił. II. Wydziałowi krajowemu poleca się, ażeby sprawę zasiłku dla teatru polskiego w Krakowie co do funduszy, na jakich oparty był, rozpoznał i wszelkie kroki przedsięwziął, jakie za potrzebne uzna, ażeby ten zasiłek swemu przeznaczeniu powróconym został.

P. *Lipczyński* stawia wniosek jako punkt 3 ażeby Sejm przelał dla teatru polskiego w Krakowie 5000 złr. jako zasiłek bezprocentowy zwrotny.

Wniosek ten poparty został przez pp. *Koczyńskiego*, hr. *Adama Potockiego* i *Zyblikiewicza*.

C. k. komisarz rządowy oświadcza, że o ile subwencya, jaka teraz ze skarbu państwa pobiera teatr niemiecki w Krakowie, pierwotnie właściwie przeznaczoną była dla tamtejszego teatru polskiego, rząd krajowy usilnie popierać będzie zadanie Sejmu by subwencya ta i nadal uiszczana była na rzecz krakowskiej sceny polskiej. — Oświadczenie to przyjęła Izba głosami oznakami zadowolenia.

Poczem wniosek komisji z poprawką p. *Lipczyńskiego* został przyjęty.

Następnie przyjęty został wniosek p. *Majera* o udzielenie zasiłku 4000 złr. na restaurację kościoła S. Anny w Krakowie.

Po dłuższej dyskusji nad wnioskiem p. *Ławrowskiego* o udzielenie subwencji 3000 złr. rocznie dla teatru ruskiego we Lwowie, przyjęty został wniosek komisji budżetowej, proponujący przejście do porządku dziennego.

Prośby: o wsparcie dla zakładu Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie o subwencję dla Towarzystwa Dobroczynności w Krakowie znajdują załatwienie przy późniejszych pozycjach budżetu.

Posiedzenie zamknięte o godzinie 3¼ po południu. Przyszłe posiedzenie w piątek o godz. 10tej rano. Porządek dzienny: Dalsze rozprawy nad budżetem. Sprawozdanie komisji administracyjnej o prawie drogowym.

Wiedeń, 11. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Najjaśn. Pan przyjmował wczoraj o godz. 10tej przed południem pp. ministrów hr. *Belcredi* i hr. *Mensdorffa*, a o godz. 11tej kazał przyzwać do burgo p. ministra wojny *Francka*. Następnie Najjaśn. Pan odbierał relacje pp. ministrów, a koło południa udzielał osobne audyencye. Jutro Najjaśn. Pan będzie udzielał audyencye powszechne. Książę *Modeński* odjechał z małżonką do Pragi dla odwiedzenia Cesarza *Ferdynanda* i powróci w sobotę. Jej Mość Cesarzowa *Karolina Augusta* odpędza w sobotę do Pragi. Książę *Filip wirtemburski* z małżonką powróci dopiero jutro. Z dniem wczorajszym skończyła się zabba dworska po Królowej *Maryi Amalii*.

Prymas węgierski kardynał *Scitowski* odjechał wczoraj zrana do *Ostrzyhomia*. — Na przedwczorajszej recepcji u Jego Excel. pana ministra wojny *Eranka* był obecni: Ich Ces. Moście *Arcyksiężka Aibrecht*, *Wilhelm*, *Ludwik Wiktor*, wszyscy pp. ministrowie i kanclerze nadworni, jeneralicja i t. d., ogółem 180 osób. Pan minister stanu hr. *Belcredi* przyjmował wczoraj w południe deputację z Galicji pod przewodnictwem hr. *Gołuchowskiego*. *Arcybiskup hr. Ledochowsky* odwiedza wczoraj przebywającego tu księcia *R. Sanguszkę*.

(*Werbunki do meksykańskiego korpusu ochotników*) odbywają się bardzo pomyślnie. Pierwszego dnia asenterowano w Wiedniu 200 ochotników i liczba potrzebna 1000 ludzi zapewne wkrótce będzie uzupełniona. Co do przewozu ochotników z Tryestu do *Veracruz*, radca legacji *Herzfeld* i pułkownik *Leisser*, w imieniu rządu ces. meksykańskiego zawarli dn. 23. z. m. ugodę z towarzystwem *Compagnie générale transatlantique*, według której asenterowani 1000 ochotników mają być pomiędzy 20. a 30. kwietnia w Tryescie w pogotowiu do odpłynięcia. Przewóz wraz z wyżywieniem podług regulaminu dla podróżnych 4. klasy kosztować będzie 600 franków od żołnierza z pakunkiem, a o 125 fr. więcej od oficera. Oficerowie będą uważani jako podróżni 1. klasy. Okręt może wziąć na raz 1200 ludzi, z tych jednak tylko dwie trzecie części mogą być pomieszczone na pokładzie. Podróż ma trwać 35 do 36 dni, nie licząc pobytu na stacyach. Koszta nieprzewidziane z powodu nadzwyczajnych okoliczności ponosić będzie w połowie rząd meksykański w połowie spółka. Uгода odnosi się także do przyszłych transportów, spółka bowiem zobowiązała się przewieźć do marca 1867 r. 5000 ludzi. Kazden okręt rewidować będzie w Tryescie komisja ces. meksykańska.

Hiszpania.

Listy z Madrytu donoszą o niezgodzie jaka się pojawiła w gabinetcie hiszpańskim. Minister skarbu oświadczył iż nie jest w stanie dostarczyć pieniędzy na uzbrajanie się przeciwko *Chili*, zwłaszcza że targi pieniężne w *Amsterdamie*, *Londynie* i *Paryżu* zupełnie

mu są zamknięte. Pan Bermudez de Castro odrzuca żądane wyrównanie dawnego długu, jako dla państwa nader uciążliwe, tak iż dotąd nie można było przywrócić w łonie ministerium potrzebnej zgody.

Francya.

Paryż, 8. kwietnia. (Różne wiadomości.) *Monitor* w urzędowej części zamieścił sprawozdanie do Cesarza ministra rolnictwa, handlu i robót publicznych, p. Behic, względem nagród przyznanych się mających tym co się odznaczyli w czasie panującej epidemii cholery. Inne sprawozdanie ministra oświaty publicznej, dekretem cesarskim zatwierdzone, wnosi ażeby odtąd urzędnicy oświaty publicznej, jako oznak swej godności dubeltową gałązkę palmową, w srebrze haftowaną, urzędnicy zaś akademii też samą gałązkę złotem haftowaną na sukniach swych nosili.

Wczoraj odbyło się rozdanie premij towarzystwom uczonych w departamentach, w Sirbonie pod prezydencją ministra oświaty publicznej, p. Duruy. Minister miał przy tej sposobności mowę, zanim przystąpił do rozdania nagród, przyznanych konkursem z 1865 roku. Wieczorem był wielki obiad w ministerium oświaty publicznej, na którym znajdowali się prezesi sekcji komitetowych, laureaci konkursu i wiele politycznych znakomitości.

W części nieurzędowej *Monitor* mówi o wczorajszej rewii w lasku bułońskim. Cesarz przybył na rewie punkt o godzinie trzeciej w towarzystwie Cesarzowiczy i Królewicza duńskiego, i przyjęty był przez marszałków Canrobert i Saint-Jean d'Angély. W głównym sztabie cesarskim znajdowali się generał Książę Moskwy, generał Fleury, generał dywizji Rollin i pierwszy adjutant Królewicza duńskiego, generał Kaufmann. Cesarz mając na prawym boku Królewicza duńskiego, a na lewym Cesarzowiczy, zrobił najprzód przegląd wszystkich linii, a potem zajął miejsce w centrum, gdzie się i Cesarzowa stawiła. Tam Cesarz rozdał różne nagrody, poczem odbyło się defilowanie wojska całego.

Rosya.

Petersburg, 1. kwietnia. (Prośba szlachty petersburskiej i odmowna odpowiedź rządu.) Ostatnie zgromadzenie szlachty tutejszej gubernii prosiło Cesarza o prawo, ażeby petycyje przez zgromadzenie szlachty i zgromadzenie krajowe do Cesarza samego podawane, nie przez samych tylko ministrów fachowych zbadane były, lecz kolegialnie, to jest w radzie państwa, lub w obecności deputowanych szlachty, którzy dać mogą najlepsze wyjaśnienia. Odmowna odpowiedź rządu doręczona została petentom trzy dni przed zamknięciem kadencji posiedzeń. W odpowiedzi tej rząd oświadczył, iż zebrana szlachta zajmować się tylko ma potrzebami prowincyi, nie przysługują jej zaś prawo żądania zmiany form prawnych, dla całego państwa obowiązujących. Petycyja zawotowana była z zapalem przez 187 głosów przeciwko 10, wielkie więc było rozczarowanie za nadejściem odmowy rządowej, odwołano solenny obiad pożegnalny na zamknięcie posiedzeń, a gdy książę Szczerbatów, od którego wyszedł wniosek do petycji, oświadczył, iż nie przyjmie którego obioru na marszałka szlachty, postanowiono kazać odmalować portret jego, który na jego żądanie wywieszony być ma w sali posiedzeń. Prócz tego ufundowano kilka stypendyi w uniwersytecie pod imieniem księcia Szczerbatowa. Po trzeci to już raz korporacya doradczą szlachty usiłowała dopomóc Rosyi do konstytucyjnego rozwoju, za każdym jednak razem rząd oświadczył, iż to jest przedwczesnem.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 5. kwietnia. (Proklamacya rządu tymczasowego.) Rząd tymczasowy wyjawiał powody, które go skłoniły do rozwiązania izby deputowanych, w proklamacyi do ludu rumuńskiego, która opiewa jak następuje:

„Wierny wielkim i narodowym zasadom, uświęconym przez jednozgodne wotum dwóch dywanów ad hoc, naród rumuński w dn. 11. lutego powrócił znow do praw swoich, i odnawiając niezmienną wiarę swoją w cztery punkta przez rząd i ciało konstytucyjne na nowo proklamowane, kroczył z niezachwianą siłą na drodze prowadzącej go do skonsolidowania swych życzeń i woli.“

„Rząd w dniu 11. lutego przez cały kraj radośnie powitany, a przez zgromadzenie i senat uznany, oświadczył w pierwszej chwili, iż w uroczystych stosunkach w jakich się znajdujemy, życzy sobie i pragnie utrzymać najzupełniejszą harmonię między rządem a ciałami prawodawczymi. W tym celu rząd w obec życzeń publiczności prolongował nawet zwykłą kadencję posiedzeń ciał prawodawczych. Nie uwzględniając ani ducha, z którego wypłynęła prolongacya, ani delikatnego położenia kraju, zgromadzenie poczęło kłaść tamę drodze narodowej, a nawet wyjawiać tendencje, które gdyby ścierpiane zostały, nie tylko fakt 11. lutego ale nawet i narodową naszą egzystencję na szwank narazić mogły. Tendencje te objawiły się na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych z dn. 17. marca robiono widoczne usiłowania, ażeby namiestnictwu książęcemu zaprzeczyć jedną z najważniejszych jego atrybucyi, prawo radzenia się narodu. Zgromadzenie nie wahało się pokazać zamiar utrzymania się w permanencyi, ukonstytuowania się tym sposobem w konwencyę narodową, tym zaś sposobem dać powód do mniemania, iż naród byłby skłonny do wstąpienia na drogę anarchii.“

„W obec takiej postawy rząd ani chwili wahać się nie mógł, rozwiązał zatem zgromadzenie i zamknął posiedzenia senatu.“

(Szematyzm dworu i państwu.) Dawno dała się uczuć potrzeba nowego dokładnego i zupełnego szematyzmu państwa. Zarządziła tej potrzebie księgarnia Fryderyka Manza, wydając podręcznik tego rodzaju bardzo starannie opracowany przez c. k. radcę sekejnego Dra. Antoniego Beck. Książka ta prócz genealogii cesarskiego domu obejmuje także dwór Najjaśniejszych Państwa i wszystkich Książąt i Księżniczek cesarskiego domu, urzędników dworu i szarże dworskie, liwerantów dworu, kancelarye orderowe i wszystkich kawalerów orderowych, spis c. k. radców tajnych i c. k. szambelanów, radę państwa, pojedyncze ministerya, kancelarye nadworne, cały etat tychże i wszystkie władze podrzędne. Dalej członków wszystkich reprezentacyi krajów, uniwersyteta z korporacyami nauczycielskimi, adwokatów i notaryuszów całej monarchii itd. Z władz w królestwach i krajach są wymienione tylko kierujące, jako to: namiestnictwa, reprezentacye gminne i magistraty stolic, wyższe sądy krajowe, krajowe dyrekcye skarbu i władze kościelne, z władz podrzędnych wymienieni są tylko naczelnicy. Egzemplarz oprawny w płótno angielskie kosztuje 6 złr., co przy obfitości materiału zawartego w książce nie jest wcale wiele.

(Przyczynek do historii miejscowej.) W roku 1784 izraelici lwowscy posiadający domy na przedmieściu krakowskiem i na Zarwanicy wnieśli do ówczesnego gubernium zażalenie, że czterej tutejsi oprawcy pobierają co ponieściełek i piątek po groszu od każdego z izraelskich właścicieli domów w tych dzielnicach miasta. Magistrat wezwany o wytłumaczenie tego nadużycia oświadczył, iż istnieje ono od niepamiętnych czasów, a oprawcy nie pobierając od swego mistrza żadnego wynagrodzenia, zmuszeni są nie tylko pobierać po groszu od żydów, ale oraz dopuszczać się różnych innych zdrożności. W skutek tego zaproponowano płacić im po 50 zł. pol. z kasy miejskiej.

(Zbiegli więźniowie.) Dnia 12. z. m. umknęło z aresztów sądowych w Brzeżanach 4 złodziei, między nimi Adam Szupka z Dubszczy pod Kozową, 39 lat liczący, na prawą nogę kulawy, dla cudzej własności wielce niebezpieczny.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie miesiąca marca 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

Kamionka	Miejscetargu:					
	Zborów	Olesio	Białokamień	Sassów	Sokolówka	
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	
walutą austriacką						
Mec pszenicy	4 . 4	50 . 4	75 . 4	50 . 4	10 . 4	
„ żyta	2 80 . 3	3 . 3	3 . 3	20 . 3	15 . 3	
„ jęczmienia	2 25 . 2	50 . 2	25 . 2	60 . 2	20 . 2	
„ owsa	1 25 . 1	40 . 1	25 . 1	20 . 1	50 . 1	
„ hreczki	2 80 . 3	3 . 3	3 . 3	50 . 3	3 . 3	
„ kukurudzy	1	4	3	50 . 3	40 . 3	
„ ziemniaków	1	10 . 1	1	20 . 1	5 . 1	
Cetnar siana	90 . 1	40 . 1	1	1	1	
„ wełny	40	40	40	40	40	
„ nasienia koniczu	40	40	40	40	40	
Sąg drzewa twardego	5 . 7	4 . 50	4 . 3	50 . 3	10 . 3	
„ „ miękkiego	4 . 6	3 . 3	3 . 2	50 . 2	10 . 2	
Funt mięsa wołowego	8	9	8	9	7	
Mas okowity	42	46	46	46	46	

Ostatnia poczta.

Wiedeń, 12. kwietnia. Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* ogłasza w części urzędowej dwa rozporządzenia c. k. ministerstw handlu, rolnictwa i wojny względem wyznaczenia nagród cesarskich za wyścigi konne na lat dziesięć od r. 1867 aż włącznie do roku 1876, tudzież względem przyzwolenia nagród za chów koni i subwencyi na utrzymanie dobrych prywatnych ogierów stadniczych na 3 lata od r. 1867 aż włącznie do roku 1869 z funduszy państwa. Nagrody wyścigowe dla Lwowa są, jedna na 500 dukatów, a dwie po 300 duk. austriackich; na nagrody za chów koni przeznaczono dla Galicyi i Krakowskiego okręgu 464 duk., dla Bukowiny 128 duk., a na subwencye ku utrzymaniu dobrych prywatnych ogierów stadniczych wyznaczono dla Bukowiny 100 duk. Dosłowną treść tych rozporządzeń podamy w następnych numerach naszego dziennika.

Berlin, 11. kwietnia. „*Prov. Corr.*“ pisze: Rząd pruski postawił wniosek względem reformy związku z zupełnym przeświadczeniem o ciężkiej odpowiedzialności i woli do silnego przeprowadzenia aktu reformy; polega na przychylności ludu pruskiego na poczuciu narodowem, na sile narodowego ożywienia Niemiec. Rządy niemieckie nie będą mogły usunąć się bez niebezpiecznych skutków od obowiązku popierania tego zadania. Jest niepłonna nadzieja, że niektóre z najważniejszych rządów połączą się z Prusami. Oby patriotyczni mężowie niemieccy bez stronnicości wsparli wraz z rządem pruskim i innemi podobnie myślącymi rządami niemieckimi dawno pożądane silne zjednoczenie. Byłoby nierozsąd-

